

Dokument nr. 8:76

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum om lov om endring i lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven), slik at den også omfatter oppkjøp og inndrivning av forfalte fordringer

Til Odelstinget

Bakgrunn

I de senere år har virksomhet basert på oppkjøp og inndrivning av forfalte fordringer fått et større omfang. Fordringene selges ofte til et svært lavt beløp i forhold til fordringenes pålydende. Dette innebærer at fordringsserververen har betydelig økonomisk egeninteresse i at inndrivningen overfor skyldneren gir resultater. Fremveksten av denne virksomheten innebærer at noen tjener godt på andres ulykke.

Det bør være slik at låntageren ikke kommer i en annen og dårligere situasjon som følge av at kravet blir overdratt. De store inntjeningsmulighetene for erververe av porteføljer av forfalte fordringer gir imidlertid grunn til å tro at låntakere som en følge av overdragelsen kommer i en annen og dårligere situasjon. Betalingssvake debitorer presses til å dekke mer av gjelden enn de ville ha gjort dersom det opprinnelige kundeforhold til overdrageren fortsatt besto. Erfaringer bl.a. fra namsmyndighetene tyder på at erververe av porteføljer av forfalte fordringer heller ikke er like opptatt av å få til gjeldsordninger som andre aktører i bransjen.

Erververe av forfalte fordringer må ikke ha noen form for offentlig tillatelse for å drive denne virksomheten. De er heller ikke underlagt offentlig tilsyn. Vi har sett nye aktører i dette markedet som for eksempel selskapet Buskerud Kapital og Invest AS, et selskap som har sitt utspring fra MC-klubben Bandidos. Bandidos-miljøene er mye eller delvis kriminelt belastet, landet sett under ett. Dagens lovgivning tar ikke høyde for denne utviklingen. Det er derfor nødvendig *raskt* å foreta lovendringer for å sikre at den nevnte virksomhet kommer inn under offentlig tilsyn og kontroll.

Virksomhet som består av erverv av forfalte fordringer for innkreving, har så mange likhetstrekk med inkassovirksomhet at også erverv av slike for-

dringer bør behandles som inkassovirksomhet etter inkassoloven. Dette vil føre til at selskap eller personer som driver slik oppkjøpsvirksomhet må ha inkassobevilling. For å få inkassobevilling må fordringsserververen overfor Kredittilsynet dokumentere plettfri vandel og faglig skikkethet for inkassovirksomhet. Dette vil motvirke etablering av foretak som opererer i en gråsone. Endringen vil også bidra til at skyldnere utsettes for den samme kreditorpågang enten det er den opprinnelige kreditor, en fordringsserververer eller et inkassoforetak som forestår inndrivningen.

Det er i utgangspunktet inkassoloven som skal sikre at skyldnere ikke blir utsatt for urimelige inndrivingsmetoder. Også erververe av fordringer for inndrivning er underlagt inkassolovens krav til «god inkassoskikk». Enkelte foretak som driver slik virksomhet benytter likevel metoder overfor skyldnere som er uønskede eller i strid med inkassoloven. Dette kan ha sammenheng med at kravet til god inkassoskikk ikke håndheves like effektivt overfor disse foretakene som overfor inkassoforetak som er underlagt tilsyn av Kredittilsynet. Etter dagens lovgivning må den enkelte skyldner gå til domstolene for å påberope seg at en som driver inn egne krav har brutt kravet til «god inkassoskikk». Dersom oppkjøp av forfalte fordringer underlegges konsesjonsplikt, vil erververe av slike fordringer være underlagt Kredittilsynets kontroll også etter at konsesjon er gitt.

Banklovkommisjonen har i NOU 1999:31 Oppkjøp og inndrivning av fordringer m.v. gjennomgått problemene knyttet til overdragelse av forfalte fordringer til underkurs. Kommisjonens undersøkelser viser at overdragelse av fordringer i våre dager først og fremst skjer fra andre foretak enn finansinstitusjoner (banker og andre foretak som har konsesjon til å yte lån). En rekke større leverandører av varer og tjenester har betydelige volumer av fordringer som er

misligholdt, og som det har vist seg ikke lar seg inn-drive ved purringer og vanlig inkasso. Slike forfalte kundefordringer blir ofte solgt porteføljevis til priser som er betydelig lavere enn pålydende restgjeld. Endring av inkassoloven i tråd med ovennevnte forslag vil føre til at også kundefordringer som selges av forskjellige leverandører av varer og tjenester bare kan selges til foretak underlagt konsesjonsplikt og Kredittilsynets tilsyn.

Banklovkommissjonen foreslår også strengere håndheving av kravet til «god inkassoskikk» ved at både inkassatorers og fordringsserververes økonomiske egeninteresse begrenses for å motvirke urimelige inndrivingsmetoder. Videre foreslår kommissjonen at kravet om inkassobevilling knyttes til foretaket istedenfor til personlig bevillingshaver som i dag. Det forutsettes at Justisdepartementet vurderer disse forslagene og legger dem frem for Stortinget så raskt som mulig.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Vedtak til lov

om endring i lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkasso-
virksomhet og annen inndrivning av forfalte
pengekrav (inkassoloven)

I

I lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven) gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

Med inkassovirksomhet menes ervervsmessig eller stadig inndrivning av forfalte pengekrav for andre, *samt oppkjøp og inndrivning av forfalte pengekrav for egen regning.*

II

Denne lov trer i kraft straks.

8. juni 2000